

แนะนำหนังสือ Book Review article

ผู้เขียนแนะนำหนังสือ : ดร. เชษฐา แก้วพรม
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ โครงการจัดตั้งวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี แพร่

ชื่อหนังสือ : Community as Partner: Theory and Practice in Nursing
ผู้แต่ง : Elizabeth T. Anderson และ Judith McFarlane พิมพ์ครั้งที่ 7 ปี ค.ศ. 2015
จำนวน 389 หน้า

การทำงานร่วมกับชุมชนถือเป็นหัวใจสำคัญของการให้บริการสุขภาพในชุมชน และเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับนักจัดการสุขภาพในทุกสาขาอาชีพ รวมถึงวิชาชีพพยาบาลที่มีพยาบาลพยาบาลอนามัยชุมชนเป็นบุคคลสำคัญในการให้บริการสุขภาพแก่ประชาชน ทั้งการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันการเจ็บป่วย และการฟื้นฟูสภาพภายหลังการเจ็บป่วย โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างเสริมสุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชน ทั้งนี้ปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้พยาบาลอนามัยชุมชนประสบความสำเร็จในการทำงานก็คือ การทำงานร่วมกับชุมชน นั่นเอง

หนังสือ Community as Partner: Theory and Practice in Nursing เป็นหนังสือเล่มหนึ่งที่ยกย่องแนะนำให้บุคคลที่เป็นนักจัดการสุขภาพในชุมชนได้อ่าน หนังสือเล่มนี้เขียนโดย Elizabeth T. Anderson และ Judith McFarlane ซึ่งทั้งสองท่านเป็นผู้มีประสบการณ์คร่ำหวอดกับงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่ได้รับการยอมรับระดับนานาชาติ

หนังสือเล่มนี้เขียนขึ้นสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษากลยุทธ์การสร้างเสริมสุขภาพในชุมชน และสำหรับนักศึกษาพยาบาลทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทที่กำลังฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน เป็นหนังสือที่อ่านง่าย ตลอดจนมีกรณีตัวอย่างของการปฏิบัติร่วมกับชุมชนในบริบทต่างๆ ที่ช่วยเป็นแนวทางให้นักศึกษาสามารถนำไปปรับใช้กับการฝึกภาคปฏิบัติ หนังสือเล่มนี้ตีพิมพ์เป็นครั้งที่เจ็ด และเมื่อคูประวัติการพิมพ์ย้อนหลังจะพบว่าในการตีพิมพ์แต่ละครั้งเนื้อหาจะถูกปรับปรุงและพัฒนาไปตามแนวโน้มของภาวะสุขภาพและการเปลี่ยนแปลงของชุมชน จึงทำให้หนังสือมีความทันสมัยทันยุคทันเหตุการณ์

เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้แบ่งออกเป็นสามตอน และในแต่ละตอนจะประกอบไปด้วยบทย่อยที่ช่วยให้เนื้อหาแต่ละตอนมีความสมบูรณ์ ตอนที่หนึ่ง เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับการทำงานร่วมกับชุมชน เนื้อหาในตอนนี้ประกอบด้วย 10 บทย่อยที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจ แนวคิดและข้อมูลพื้นฐานของการสร้างพันธมิตรสุขภาพ เช่น สังคมโลกและสุขภาพ แนวโน้มของภาวะสุขภาพและระบาดวิทยา การเสริมสร้างพลังชุมชน ความขัดแย้งและประเด็นจริยธรรมในการทำงานร่วมกับชุมชน สมรรถนะทางวัฒนธรรม และสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ตอนที่สอง เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับกระบวนการทำงานร่วมกับชุมชน ประกอบด้วย 5 บทย่อยเกี่ยวกับ ขั้นตอนของการดูแลสุขภาพในชุมชน การประเมินภาวะสุขภาพในชุมชน การวินิจฉัยชุมชน การวางแผนและจัดทำโครงการสุขภาพในชุมชน และการประเมินโครงการสุขภาพในชุมชน ตอนที่สาม เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการทำงานร่วมกับชุมชนหรือกลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะพิเศษ ประกอบด้วย 6 บทย่อยที่อธิบายถึงแนวคิดและตัวอย่างของการทำงานร่วมกับชุมชนที่มีกลุ่มเป้าหมายพิเศษ เช่น กลุ่มนักเรียน กลุ่มแรงงาน กลุ่มเปราะบาง หรือชุมชนชนบท เป็นต้น

ความน่าสนใจของหนังสือเล่มนี้ก็คือ การมีเนื้อหาที่ทันสมัยครอบคลุมประเด็นสุขภาพที่กำลังเกิดขึ้นปัจจุบันในพื้นที่ต่างๆ เช่น ปัญหาสุขภาพในผู้สูงอายุ พื้นที่โรคระบาดและภัยพิบัติ และปัญหาสุขภาพที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยง เป็นต้น นอกจากนี้หนังสือเล่มนี้มีการลำดับเนื้อหาและมีเนื้อหาที่อ่านเข้าใจง่าย มีตัวอย่างประกอบหรือใช้ตารางประกอบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น และที่สำคัญ ในตอนท้ายของหนังสือจะเป็นตัวอย่างของใช้คำถามเพื่อประเมินชุมชนในประเด็นต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเพียงพอสำหรับการวินิจฉัยและวางแผนแก้ไขปัญหาสุขภาพร่วมกับชุมชน ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ยังขาดประสบการณ์

หนังสือเล่มนี้นับเป็นหนังสือที่มีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับพยาบาลที่ปฏิบัติงานในชุมชน อาจารย์และนักศึกษาที่กำลังเรียนทฤษฎีหรือฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน เพราะจะช่วยให้มีแนวทางในการทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อให้ประชาชนและชุมชนมีความสามารถในการดูแลสุขภาพได้ด้วยตนเอง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี